

توافقات ایران و روسیه برای ساخت چندین نیروگاه اتمی

سخنگوی سازمان انرژی اتمی در گفتگویی با بیان اینکه توافقاتی با روسیه برای ساخت چندین نیروگاه اتمی وجود دارد، گفت: یک نیروگاه بوشهر تحویل داده شده و دو نیروگاه دیگر در حال ساخت است.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، بهروز کمالوندی، سخنگو و معاون امور بین الملل، حقوقی و مجلس سازمان انرژی اتمی ایران در گفت وگویی صمیمانه با مرکز رسانه سازمان انرژی اتمی همزمان با فرارسیدن نوروز 1403 اظهار کرد: ضمن آرزوی قبولی طاعات و عبادات مسلمانان در ماه مبارک رمضان، فرا رسیدن سال نو را خدمت هموطنان گرامی و همکاران گرامی صنعت هسته ای تبریک عرض می کنم.

وی تصریح کرد: اصولاً بخش مهمی از کارهای ما در معاونت امور بین الملل، حقوقی و مجلس سازمان انرژی اتمی ایران مربوط به انجام امور در سطح بین المللی با هدف بازکردن فضا برای انجام فعالیت های هسته ای است.

وی تاکید کرد: فعالیت های هسته ای در بخش های مختلف جامعه موثر است که می توان به اثرات دستاوردهای فناورانه در سطح زندگی مردم و نیز در مسایل سیاسی و اقتصادی کشور اشاره کرد.

کمالوندی با بیان اینکه با توجه به اهمیت این صنعت در سطوح مختلف، شاهد ایجاد مشکلات متعدد برای کشور در سطوح بین المللی هستیم؛ گفت: فعالیت های هسته ای از ظرفیت بسیار بالایی برخوردار است و به همین دلیل در سال های گذشته دشمنان سعی کرده اند که ایران را ضعیف کنند و برای این کار، کشور را درگیر مسایل بین المللی کرده اند و همواره به دنبال ایجاد موانع در مسیر پیشرفت های صنعت هسته ای جمهوری اسلامی ایران بوده اند.

کمالوندی عنوان کرد: این صنعت دارای تاثیرات فراوانی در زندگی مردم است که می توان به نقش آن در عرصه پزشکی هسته ای اشاره کرد به طوری که سالانه بیش از یک میلیون نفر از بیماران از رادیوداروهای که توسط متخصصان و دانشمندان هسته ای ایران تولید شده، استفاده می کنند. همچنین با صادرات رادیوداروهای ایرانی و نیز رادیوایزوتوپ های مختلف به عنوان مشتقات آب سنگین، تعداد فراوانی از شهروندان سایر کشورها نیز از مواهب صنعت هسته ای جمهوری اسلامی ایران بهره می برند که بدین صورت اقدامات و خروجی فعالیت های صنعت هسته ای کشور ما در سلامت مردم ایران و جهان بسیار موثر قلمداد می شود.

وی خاطرنشان کرد: چه بسا اگر این توانایی ها را در اختیار نداشتیم اکنون برای تامین رادیوداروهای تشخیصی و درمانی بیماران ایرانی دچار مشکل می شدیم. متأسفانه در سال های اخیر علیرغم اینکه ادعا کرده اند که غذا و دارو مشمول تحریم ها نیستند اما در واقعیت شاهد تاثیرات تحریم ها روی هر دو حوزه بوده ایم و متأسفانه تحت تاثیر این شرایط، هیچ گاه نتوانستیم مواد هسته ای برای تولید رادیوداروها را به کشور وارد کنیم. بنابراین اگر از ظرفیت داخلی در این زمینه بهره مند نبودیم؛ می توان گفت کشور با مشکلات متعددی در زمینه سلامت و درمان مردم مواجه می شد.

معاون سازمان انرژی اتمی ایران تصریح کرد: از سوی دیگر تحریم ها تبدیل به نقطه قوتی برای کشور و صنعت هسته ای شده است زیرا تحت تاثیر این شرایط تلاش کردیم تا روی پا خود بایستیم و اکنون علاوه بر تامین نیازهای کشور تبدیل به صادرکننده رادیوداروهای مختلف نیز شده ایم.

وی با اشاره به کاربرد صنعت هسته ای در حوزه ها و ابعاد گوناگون گفت: دامنه کاربردهای این صنعت بسیار گسترده است و برای نمونه در حوزه کشاورزی شاهد تاثیرات فناوری پرتودهی در حفظ و ارتقای محصولات کشاورزی و مواد غذایی هستیم. در حوزه صنعت نیز شاهد حضور فناوری هسته ای هستیم به طوری که به دلیل تحریم ها، شتابدهنده های صنعتی را به ایران نمی فروختند

که با تلاش متخصصان داخلی اکنون قادر به تولید این سامانه ها با قیمتی کمتر از نرخ های جهانی و نیز کیفیتی بالاتر هستیم؛ این موارد همگی شامل موضوع تاثیرات فناوری هسته ای در زندگی مردم است.

وی اضافه کرد: بخش دیگر نیز موضوع تاثیرات فعالیت های هسته ای در فضای سیاسی است و همان طور که رهبر معظم انقلاب اشاره کردند؛ این صنعت آبروی کشور بوده و موجب اقتدار برای کشور می شود. ایشان همچنین اشاره کردند که اگر کسی ایران را دوست دارد و با هر شکل و عقیده ای خواستار ایران قوی است باید از این صنعت حمایت کند. این صنعت علاوه بر آثاری که در زندگی مردم دارد به لحاظ سیاسی نیز موجب اقتدار و آبرو برای کشور می شود.

کمالوندی عنوان کرد: کشوری که بتواند در حوزه های مختلف این صنعت حرفی برای گفتن داشته باشد در واقع یک کشور معمولی نیست و به همین دلیل نمی خواهند تا ایران این صنعت را به طور کامل و بومی در اختیار داشته باشد. مشکلات سیاسی فعلی ناشی از این مساله است و یک بخش از کارهایی که ما در معاونت بین الملل در حال انجام آن ها هستیم؛ این است که بتوانیم موانع سیاسی و حقوقی ایجاد شده توسط آن ها را برطرف کنیم.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران اظهار کرد: بخشی مهمی از این موارد در آژانس بین المللی انرژی اتمی تبلور می یابد. ما به طور متوسط سالانه شاهد ارایه 5-6 گزارش فصلی از سوی مدیر کل آژانس درباره موضوعات برجای و پادمانی هستیم و همچنین با گزارش های متفرقه نیز مواجه ایم و در کنار آن در نشست های شورای حکام و کنفرانس عمومی آژانس نیز شاهد تحرکات سیاسی، حقوقی، رسانه ای و بین المللی هستیم؛ بنابراین مهم است که همکاران ما در این حوزه از تسلط کافی برخوردار باشند و بتوانند به درستی از کشور دفاع کنند.

وی تاکید کرد: علیرغم اینکه شاهد لشکرکشی گسترده ای از سوی طرف های مقابل در آژانس بین المللی انرژی اتمی هستیم اما به طور کلی ما موفق بوده ایم زیرا زمانی موضوع 4 مکان را مطرح و روی آن هیاهو کرده بودند اما اکنون صحبت از 2 مکان می شود که ان شاءالله این موارد نیز حل خواهد شد. همچنین موضوعات جدیدی نظیر مشاهده ذرات غنی سازی 84 درصد و یا موازنه مواد را برای ما ایجاد کردند و با طرح آن ها به فضا سازی برای وارد کردن فشار به کشور پرداختند که موفق شدیم این موانع را نیز از سر راه برداریم و اکنون در شرایطی قرار داریم که آژانس نمی تواند آن طور که دشمنان ما می خواهند در زمین آن ها بازی کند و در اختیار آنان باشد.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران تصریح کرد: به دلیل تلاش های فراوان و هماهنگی های صورت گرفته، پاسخ ها و یادداشت های توضیحی خوبی ارایه شده و در مجموع با دفاع جانانه ای که از کشور شده، موفق شده ایم بخش مهمی از تلاش های دشمنان را خنثی کنیم و به نظر بنده ان شاء الله در این مسیر موفق خواهیم بود.

کمالوندی با اشاره به مهم ترین اولویت های کاری این معاونت در سال 1403 عنوان کرد: غیر از خنثی سازی تحرکات دشمن، بقیه موارد به برنامه های سازمان انرژی اتمی ایران برمی گردد. این سازمان برنامه هایی برای گسترش نیروگاه های اتمی دارد زیرا در کشور نیاز داریم تا بخش مهمی از سبد انرژی از طریق برق هسته ای تامین شود چراکه دنیا به دلایل زیست محیطی به این سمت حرکت می کند. اهمیت این موضوع آن چنان است که در ماه های اخیر و در اجلاس کاپ 28 در امارات تصمیم گرفته شده که میزان تولید برق هسته ای در دنیا سه برابر شود. اکنون حدود 500 نیروگاه برق اتمی در جهان وجود دارد که بر اساس تصمیمات این اجلاس، تا سال 2050 تعداد این نیروگاه باید به 1500 مورد افزایش یابد که سهم ایران از این تعداد حداقل باید 10 تا 12 نیروگاه باشد.

وی اضافه کرد: بنابراین ضرورت دارد تا تعداد نیروگاه های اتمی ایران به دلیل وسعت، نیاز و اقتصاد کشور افزایش یابد. با توجه به موارد گوناگون باید شاهد تقویت امنیت سبد انرژی در کشور باشیم که برای دستیابی به این مهم، ایجاد تنوع در سبد انرژی کشور جزو موارد ضروری است.

وی توضیح داد: با توجه به مسایل آب و هوایی، داشتن مزیت هایی نظیر نیروی انسانی، سابقه و تجربه در حوزه هسته ای و ... به نظر می رسد سهم ایران از نیروگاه های برق هسته ای که قرار است در جهان احداث شود حداقل حدود 20-15 نیروگاه باشد. در برنامه های کلان کشور نیز توسعه برق هسته ای به میزان 20 هزار مگاوات تعریف و هدف گذاری شده است. بدیهی است برای دستیابی به این هدف فقط نمی توان به منابع داخلی تکیه کرد بلکه باید تلاش کنیم تا از همه پتانسیل های داخلی نظیر صنایع استفاده کنیم، همچنین نیاز داریم از منابع مالی چه در داخل و چه در خارج از کشور استفاده کرده و با مشارکت خارجی از تکنولوژی های نوین استفاده کنیم تا به روند احداث نیروگاه های اتمی در کشور سرعت ببخشیم.

معاون سازمان انرژی اتمی ایران اظهار کرد: کار مهم در معاونت امور بین الملل، حقوقی و مجلس سازمان انرژی اتمی ایران این است که امکانات خود را بسیج کنیم تا بتوانیم از منابع و فناوری های خارجی نیز استفاده کنیم. کشورهایی نظیر روسیه و چین برای ما هدف اصلی هستند و مذاکراتی با آن ها داشته ایم؛ از زیرساخت های حقوقی لازم برخورداریم و مطابق پروتکل هایی که قبلا با آن ها توافق کرده ایم، عمل خواهیم کرد.

وی ادامه داد: توافقاتی برای ساخت چندین نیروگاه اتمی با روسیه داریم که یک نیروگاه بوشهر- تحویل داده شده و 2 نیروگاه در حال ساخت است. البته نیروگاه کارون در دارخوین را قرار است کاملا بومی و با اتکا بر صنعت، تکنولوژی و توان متخصصان داخلی بسازیم.

کمالوندی گفت: یکی از کارهای بسیار مهم برای معاونت ما این است که بتوانیم فضای بین المللی را برای دستیابی به این هدف مهم کشور فراهم کنیم. درباره تامین منابع مالی احداث نیروگاه صحبت هایی با برخی کشورها شده و پیشرفت هایی در زمینه تامین مالی این پروژه ها حاصل شده است.

وی با اشاره به نقش معاونت امور بین الملل، حقوقی و مجلس در معرفی و صادرات محصولات فناورانه توضیح داد: علاوه بر بحث های نیروگاهی در حوزه های دیگر نظیر بازاریابی برای محصولات فناورانه هسته ای و تامین برخی از نیازها، به ارتباطات بین المللی نیازمند هستیم. البته با توجه به شرایط ارتباطات بین المللی در فضای راحتی امکان پذیر نیست زیرا دشمنان ما سعی می کنند تا در این راه برای ما مانع ایجاد کنند. این موانع در واقع در مقابل انگیزه ها و اهدافی که داریم، نمی تواند ما را از رسیدن به اهداف باز دارد. به حتم به اهداف خود می رسیم اما طبیعی است که تا حدودی با سختی مواجه شویم که نیاز است با صبر، تحمل و پشتکار به ادامه راه بپردازیم.

وی عنوان کرد: در فضای بین المللی نیز مجبورند برخی از واقعیت ها را بپذیرند مثلا این واقعیت را باید بپذیرند که جمهوری اسلامی ایران یک کشور قدرتمند است و در طول تاریخ و هزاران سال توانسته روی پای خویش بایستد و اکنون در حال پیش بردن اهداف خود است؛ هرچند در این راه با مشکلاتی مواجه هستیم اما طرف های مقابل هم می دانند که نمی توانند خواسته های خویش را به ما تحمیل کنند. مهم این است که ما برای دستیابی به خواسته های خود مصمم باشیم و به نظر بنده همکاران ما عزم خود را جزم کرده اند تا این فضا را برای صنعت هسته ای و در خارج از کشور ایجاد کنند.

وی درباره حیطة کاری معاونت امور بین الملل، حقوقی و مجلس سازمان انرژی اتمی ایران در داخل کشور توضیح داد: تاکنون مذاکرات و گفت وگوهای متعددی با نهادهای داخلی انجام شده و به نتایج خوبی رسیده ایم؛ بنده بدون اغراق عرض می کنم که دولت همه تلاش خود را به کار گرفته، عزم خود را جزم کرده و با ایجاد مکانیزم های بسیار مناسب و تشکیل کارگروه به ریاست معاون اول رییس جمهور به دنبال حل مشکلات صنعت هسته ای و توسعه نیروگاه های اتمی بوده و تاکنون اقدامات بزرگی انجام داده است.

کمالوندی با اشاره به اقدامات قوه مقننه در زمینه حمایت از صنعت هسته ای گفت: همچنین

مجلس شورای اسلامی نیز در راه اعتلا و پیشرفت صنعت هسته ای همراهی داشته و برای نخستین بار با بازکردن فضا، قیمت برق هسته ای را اندکی معقول تر کرد اگرچه نرخ های فعلی با قیمت واقعی برق هسته ای متفاوت است اما اقدام مجلس شورای اسلامی گامی در زمینه بهبود این روند محسوب می شود. با حمایت های قوه مقننه، امکانی فراهم شده تا بتوانیم از فاینانس داخلی و خارجی استفاده کنیم؛ در حالی که پیش از این، امکان تامین مالی به روش های گوناگون وجود نداشت.

کمالوندی ادامه داد: مجلس شورای اسلامی همچنین در زمینه توسعه معادن به سازمان انرژی اتمی ایران کمک کرده که در معادن پرتوزا علاوه بر استحصال این مواد بتوانیم نسبت به استخراج سایر مواد با بخش های مرتبط در کشور همکاری داشته باشیم؛ و به دولت برای این درآمد اجازه هایی داده شد که با طی کردن پروسه های قانونی، درآمد حاصله پس از واریز به خزانه صرف توسعه صنعت هسته ای شود.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران خاطرنشان کرد: این موارد را باید پیشرفت های خوبی قلمداد کرد البته در این مسیر با مشکلات و موانعی نیز مواجه شده ایم و برخی از افراد تلاش کردند بخشی از منابع را به سمت های دیگر منحرف کنند که با تلاش های همکاران ما و رایزینی های صورت گرفته با نمایندگان مردم در خانه ملت، قرار شد منابع به طور کامل به توسعه معادن کشور کمک کند.

کمالوندی اظهار کرد: با چنین حمایت هایی شاهد توسعه ظرفیت صنعت هسته ای به ویژه احداث نیروگاه های اتمی در کشور خواهیم بود.

وی اضافه کرد: ساخت یک نیروگاه هزار مگاواتی برق هسته ای نیازمند حدود 5 میلیارد دلار سرمایه گذاری است بنابراین هنگامی که برای افزایش 20 هزار مگاواتی تولید برق هسته ای برنامه ریزی می شود یعنی باید 100 میلیارد دلار سرمایه گذاری در نظر گرفته شود که مبلغ کمی نیست. این میزان سرمایه گذاری حتی برای کشورهای ثروتمند هم مبلغ قابل توجهی محسوب می شود. مهم این است که ما منابع پایدار را ایجاد کنیم که گام هایی در این راه برداشته شده است و به توسعه صنعت هسته ای در سال های آتی بسیار امیدوار هستیم.

وی تصریح کرد: مردم دوست دارند که این صنعت رشد یابد زیرا فناوری هسته ای موجبات افتخار را برای کشور فراهم می سازد و همچنین دستاوردهای آن در زندگی افراد مختلف کشور موثر است. ضمن اینکه مسوولان کشور و در رأس آنان، مقام معظم رهبری همواره نسبت به ضرورت پیشرفت و توسعه صنعت هسته ای تاکید موکد داشته اند و هیچ گاه حمایت های خود از این عرصه مهم را دریغ نکرده اند.

تاثیر اقدامات تبیینی در جایگاه جهانی صنعت صلح آمیز هسته ای

کمالوندی در پاسخ به این پرسش که اقدامات تبیینی صورت گرفته در سال 1402 و اعمال سیاست «درهای باز، نوآوری باز» چه تاثیری بر جایگاه صنعت و فناوری صلح آمیز هسته ای ایران در سطح بین المللی داشته است؛ گفت: بحث مهمی در صنعت هسته ای دنیا وجود دارد که به پذیرش عمومی (Public Acceptance) معروف است به عبارت بهتر یعنی مردم بپذیرند که در این منطقه خاص نیروگاه داشته باشند، مردم بپذیرند فناوری و صنعت هسته ای در شاخه ها و بخش های گوناگون توسعه داده شود؛ این مساله بسیار مهم است. یکی از کارهای بسیار خوبی که در بدو ورود مهندس اسلامی به سازمان انرژی اتمی ایران به آن توجه ویژه ای شد؛ همین مساله بود و بر این اساس سیاست «درهای باز، نوآوری باز» سرلوحه انجام امور در این سازمان قرار گرفت.

وی افزود: بر اساس این سیاست مقرر شد که صنعت هسته ای موجب علامت سوال برای مردم نشود و مردم بدانند این سازمان و صنعت مرتبط با آن چه خدماتی ارائه می دهد و چه دستاوردهایی دارد. متأسفانه در گذشته از صنعت هسته ای فقط مسایلی نظیر غنی سازی، سانتریفیوژ و ... در اذهان عمومی تصور می شد در صورتی که این موارد شاید فقط از نقش یک

درصدی در صنعت هسته ای برخوردار باشند. این موارد مهم است اما از نظر اندازه با سایر حوزه های موثر در زندگی مردم نظیر فناوری هسته ای در صنعت، کشاورزی، پزشکی و ... قابل مقایسه نیست.

معاون امور بین الملل، حقوقی و مجلس سازمان انرژی اتمی ایران اظهار کرد: براساس سیاست «درهای باز، نوآوری باز» سعی شد در عین اینکه ما به دلیل محدودیت های امنیتی می بایست ملاحظاتی را رعایت کنیم به نخبگان و گروه های تاثیرگذار، دانشجویان، دانش آموزان و اقشار مختلف مردم فرصت بازدید از صنعت هسته ای داده شود و این کار تا حدود فراوانی فضای افکار عمومی درباره صنعت هسته ای و این سازمان را تغییر داد. حضور ما در نمایشگاه های برگزار شده در دانشگاه های مختلف و یا بازدید حدود 270 نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از سازمان انرژی اتمی ایران و نمایشگاه دستاوردهای صنعت هسته ای در شناخت بیشتر جامعه از این صنعت تاثیرات خوبی به همراه داشته است.

وی تصریح کرد: همچنین در نمایشگاهی که در خدمت مقام معظم رهبری برگزار شد، علاوه بر سران سه قوه، تعداد فراوانی از مسوولان، نخبگان کشور و اساتید دانشگاه ها با دستاوردهای صنعت هسته ای آشنا شدند و دریافتند که پیشرفت های صنعت هسته ای کشور بسیار فراوان است. برگزاری این نمایشگاه ها باعث افتخار بوده و غرور آفرین است و در عین حال این موارد سبب حمایت های فراوان اقشار مختلف جامعه از این صنعت شده است.

وی تاکید کرد: ما به حمایت مردم، مسوولان، نمایندگان مجلس و ... نیاز داریم زیرا کشور ما کشوری است با جمعیتی بیش از 80 میلیون نفر و دارای ظرفیت اقتصادی مناسب است و اگر بتوانیم قابلیت های بالقوه خود را به بالفعل کنیم؛ قرارگیری در جمع کشورهای برتر دنیا نیز برای ما دور از انتظار نیست.

کمالوندی با اشاره به پتانسیل ها و مزیت های فراوان صنعت هسته ای در عرصه اقتصادی توضیح داد: در حوزه توسعه اقتصادی یک عبارت خوب به نام «مزیت های نسبی اقتصادی» وجود دارد که باید بدانید در صنعت هسته ای همه مزیت های نسبی اقتصادی برای کشور ما در آن جمع شده زیرا مزیت نسبی یک کشور به ظرفیت های آن کشور برمی گردد مثلا در حوزه انرژی هسته ای، ظرفیت نیروی تحصیلکرده انسانی به شکل گسترده در کشور ما وجود دارد و صدها میلیارد دلار برای آموزش و تربیت آن ها سرمایه گذاری شده است. در دنیا از نظر تعداد دانشگاه ها و نیز فارغ التحصیلان در رشته های گوناگون جزو کشورهای برتر محسوب می شویم و سرمایه گذاری های فراوانی برای افراد تحصیلکرده انجام شده که اکنون باید ثمربخش شود؛ یعنی شما باید نیروی انسانی تحصیلکرده را در حوزه های پیشرفته و تکنولوژی های سطح بالا و دارای ارزش افزوده به کار بگیرید.

کمالوندی ادامه داد: یکی از صنایعی که دارای ارزش افزوده بالا بوده و بسیار مهم تلقی می شود؛ صنعت هسته ای است بنابراین یکی از سیاست های بسیار خوب مهندس اسلامی در سازمان انرژی اتمی ایران، سیاست «درهای باز، نوآوری باز» است که در عین توجه به مسایل امنیتی، بسیار مهم و تاثیرگذار تلقی می شود.

وی در پایان تاکید کرد: ما حوزه ای هستیم که نگرانی های امنیتی در آن وجود دارد و واقعیتی است که نمی توان آن را انکار کرد و بارها مورد حمله واقع شده ایم و دشمنان در حال تلاش برای از بین بردن این صنعت هستند و در نظر دارند تا صنعت هسته ای را از ایران بگیرند؛ این در حالی است که صنعت هسته ای آن چنان در ایران ریشه دوانده که الحمدالله قصد و نیت دشمنان هیچ گاه محقق نخواهد شد. البته دشمنان دست از تلاش و کوشش برنمی دارند اما مهم است که ما میان مسایل امنیتی و همچنین سیاست های تبیینی تعادل ایجاد کنیم که در 2 سال گذشته تا اندازه زیادی این کار انجام شده و منجر به پیشرفت های خوبی شده است که واقعا باید بخش های مختلف صنعت هسته ای کشور این به دلیل اقدامات مناسب و درخور توجه؛ تشکر و قدردانی کنیم.